

ЕУ УЗ ПРАВДУ

Подршка за
Поглавље

23



Пројекат финансира Европска унија





Пројекат финансира
Европска унија

Медијација као алтернативни начин решавања спорова – Статистика и перспектива



Пројекат финансира
Европска унија

Истраживање опција које се крију испод „врха леденог брега“

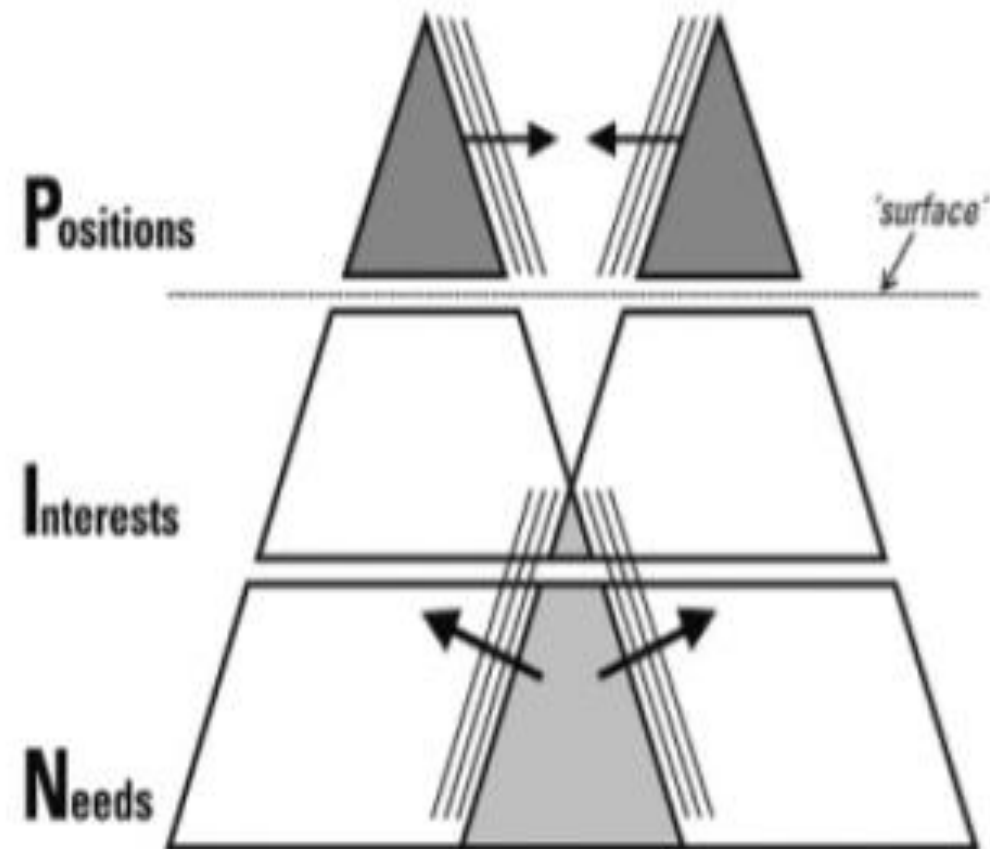


Position

Interests

Values

Needs

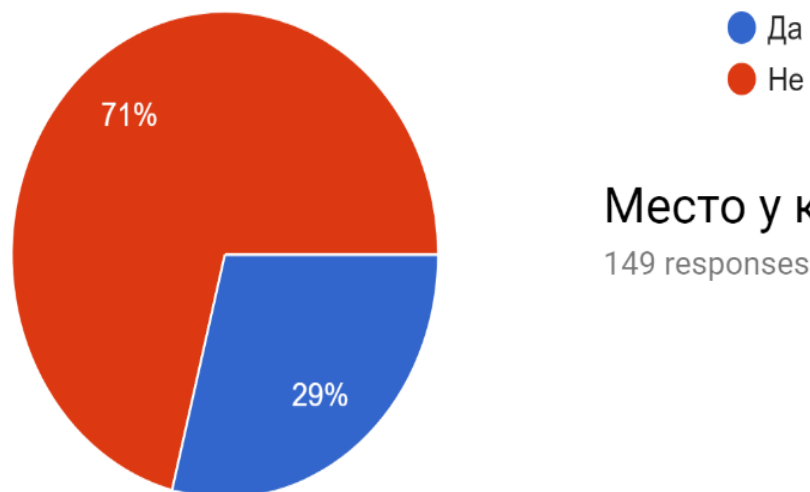




Пројекат финансира
Европска унија

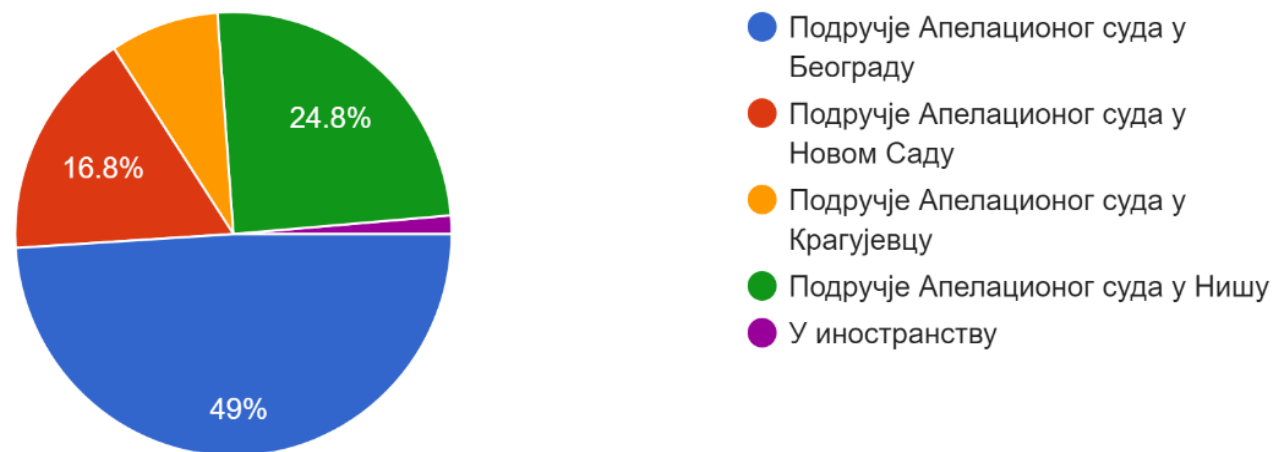
Да ли сте посредовали у решавању спорова у 2018. години?

514 responses



Место у којем сте претежно спроводили поступке посредовања:

149 responses

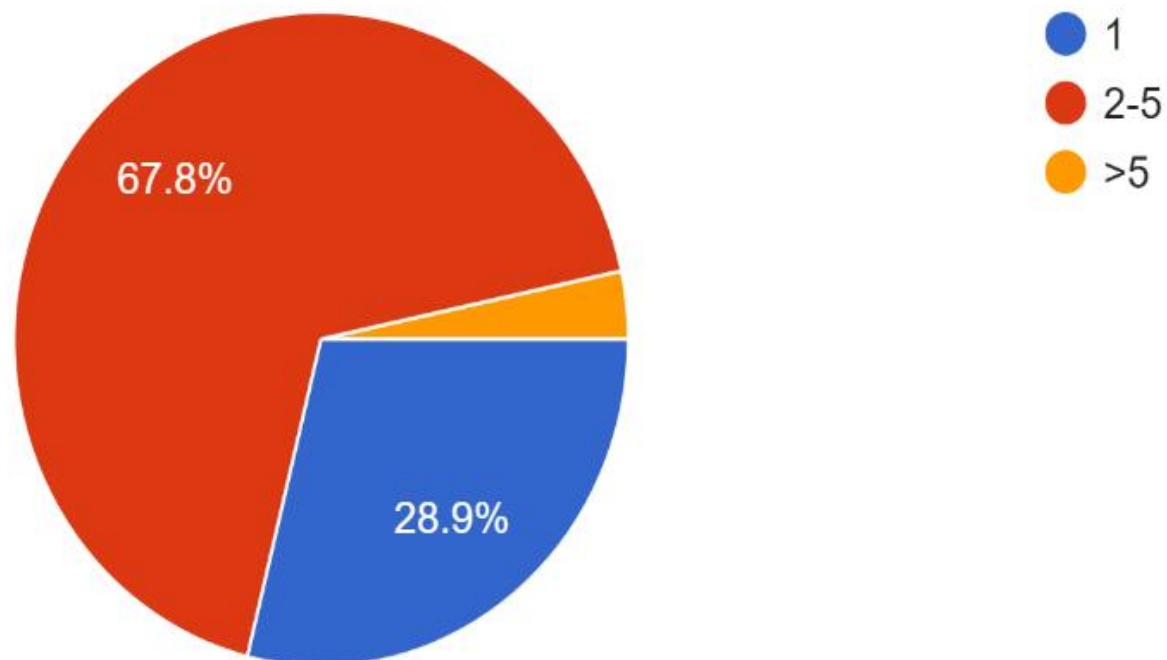




Пројекат финансира
Европска унија

Просечан број одржаних састанака:

149 responses

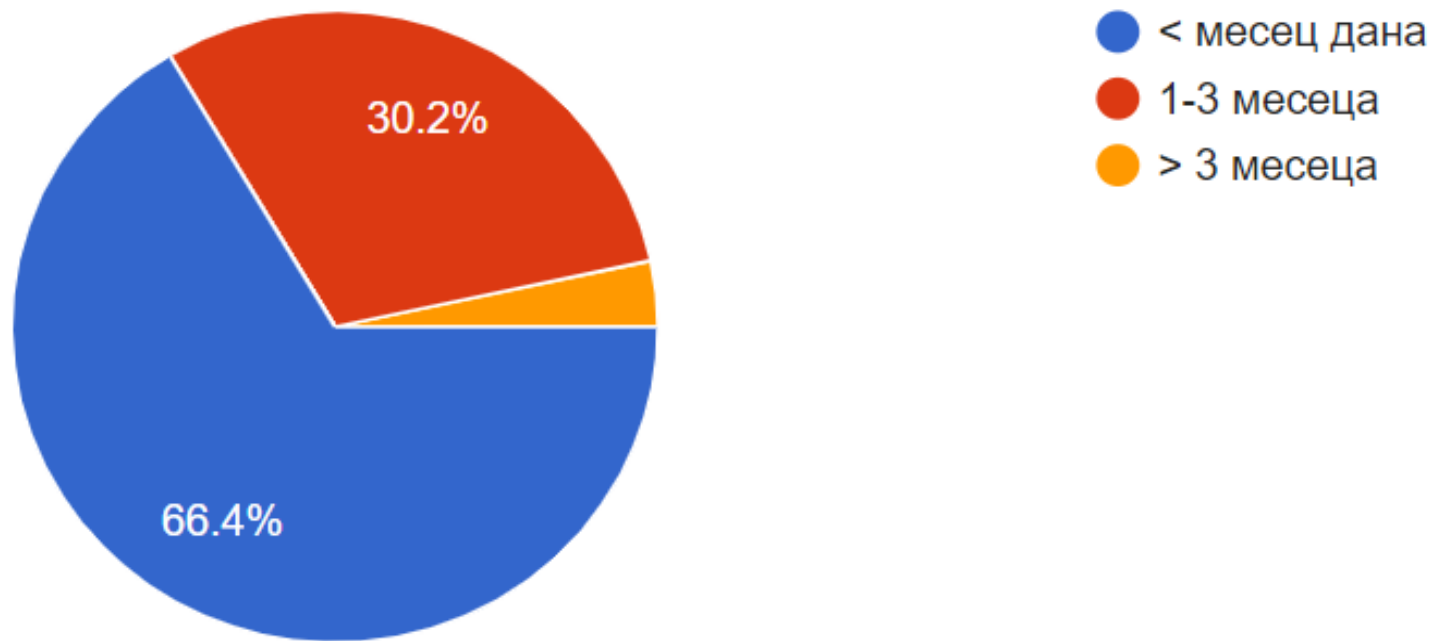




Пројекат финансира
Европска унија

Просечно време трајања поступка медијације:

149 responses

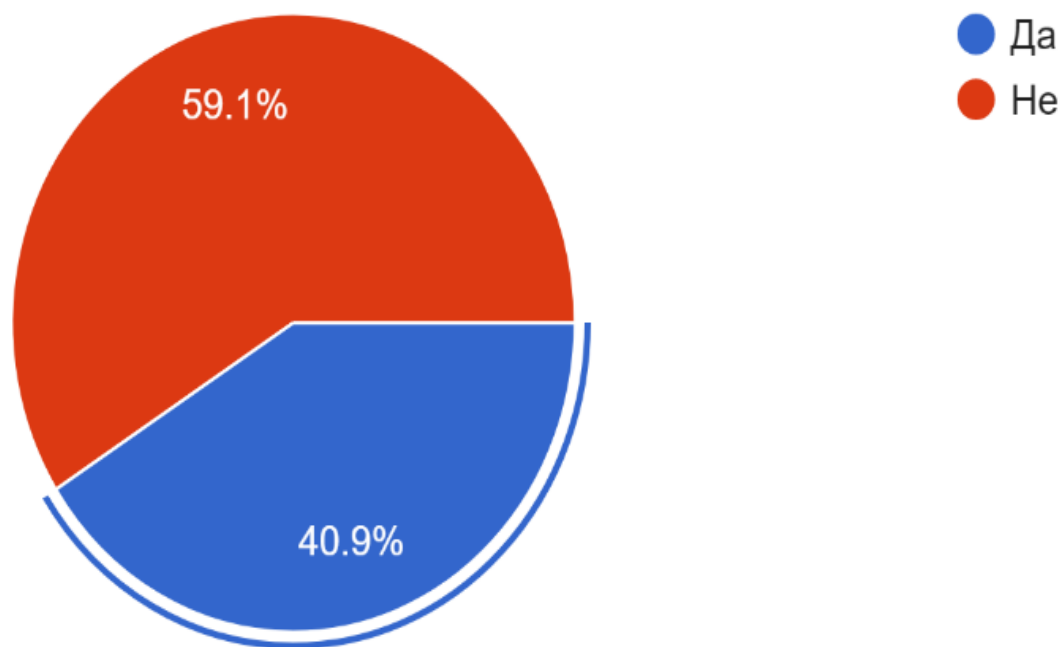




Пројекат финансира
Европска унија

Уколико сте посредовали, да ли је у већини поступака једну или више од страна у поступку посредовања заступао адвокат?

149 responses





Пројекат финансира
Европска унија

Примена Упутства за унапређење и промоцију поступка закључења и извршења вансудског поравнања у поступцима заштите права на суђење у разумном року – иницијални резултати:

Просечне уштеде вансудског поравнања:

- Дужина трајања поступка **краћа** је у просеку за **161 дан**, по предмету
- **Трошкови поступка су нижи** у просеку за **13.239 РСД**, по предмету



Пројекат финансира
Европска унија

Циљеви радне групе Министарства правде: Нови Закон о медијацији?

1. Постићи *баланс* између паотребе за регулисањем, с једне стране, и очувањем и довољног нивоа аутономије воље странака и флексибилности, с друге стране
2. Обезбеђење услова за квалитетно спровођење медијације
3. Обезбеђење „потражње“ за медијацијом
4. Усаглашеност са међународним и европским стандардима



Пројекат финансира
Европска унија

Процесна питања:

Начин покретања медијације:

- **„обавезно разматрање приступања медијацији“** тј. **„обавезан први састанак са медијатором са могућношћу одустанка од медијације“** – прописивање процесне претпоставке за покретање парничног поступка у одређеним врстама предмета спора
 - питање уставности
 - избор врсте предмета (критеријуми)
 - проблематика територијалне покривености (примена закона на подручјима судова на којима нема медијатора/центра за медијацију)
 - други начини на који се може постићи остварење циља из Директиве 2008/52/ЕЗ
- **обавезно упућивање од стране судије („наредба судије“)**
 - последице непоступања по наредби (могуће санкције)
- **медијација уговорена пре настанка спора** - извршност клаузула о решавању спорова путем медијације;
- **медијација уговорена након настанка спора**



Пројекат финансира
Европска унија

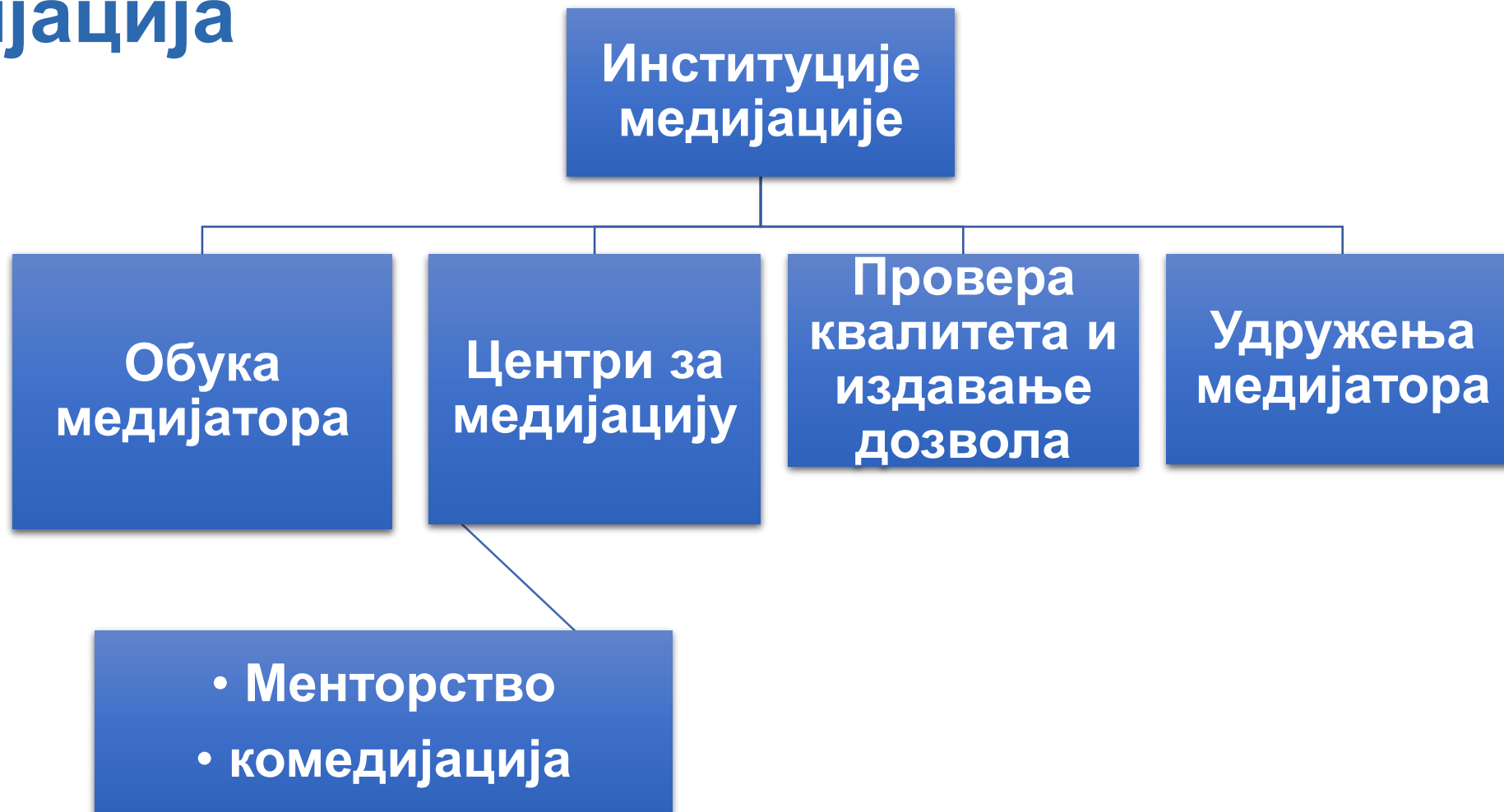
Статусна питања:

- **Центри за медијацију** – за или против лиценцирања и регистровања истих?
 - Стандарди и услови
 - јавни центри
 - Адвокатске коморе
 - Привредне коморе
 - Народна Банка Србије
 - РАМРРС
 - ...
 - приватни центри
 - обезбеђење територијалне покривености
 - Децентрализација или један Центар на републичком нивоу?
 - Комора?
 - Удружења са овлашћењима?
 - Обим, врста и учесталост надзора Министарства правде/ друге институције која успоставља стандарде



Пројекат финансира
Европска унија

Паралелно постојање и синергија институција медијација



Остала регулаторна питања

- **Извршност клаузула о решавању спорова путем медијације**
- **Извршност споразума постигнутих у медијацији и споразума постигнутих у међународној медијацији**
- Трошкови
- Подстицаји за адвокате да се баве медијацијом, за судије да упућују странке на медијацију, да решавају предмете путем медијације



Пројекат финансира
Европска унија

Италија - медијацијски регулаторни експеримент

Паралелно постојање три главна начина покретања медијације –

- **Добровољно** – ако адвокати учествују и потпишу споразум, има својство извршне исправе;
- **Обавезно упућивање на медијацију од стране суда** – пре припремног рочишта/првог рочишта;
- **Добровољно приступање медијацији након обавезног присуства састанку са медијатором** – тзв. Систем „обавезног првог састанка“ тј. „таргетирана промоција“ - ограничено на 8%-10% од укупних грађанских и привредних спорова, таксативно наведених (нпр. закуп – издавање станова и пословног простора, штете по основу уговора о осигурању, банкарских и финансијских уговора, својински односи – сусвојина, породични пословни односи, итд.);



Пројекат финансира
Европска унија

THE INITIAL MEETING SOLVES THE TWO MAIN BARRIERS TO BEGIN A MEDIATION:

1) REACTION OF HUMAN NATURE TO A CONFLICT (DOUBLE “F”)

Fight



Flight



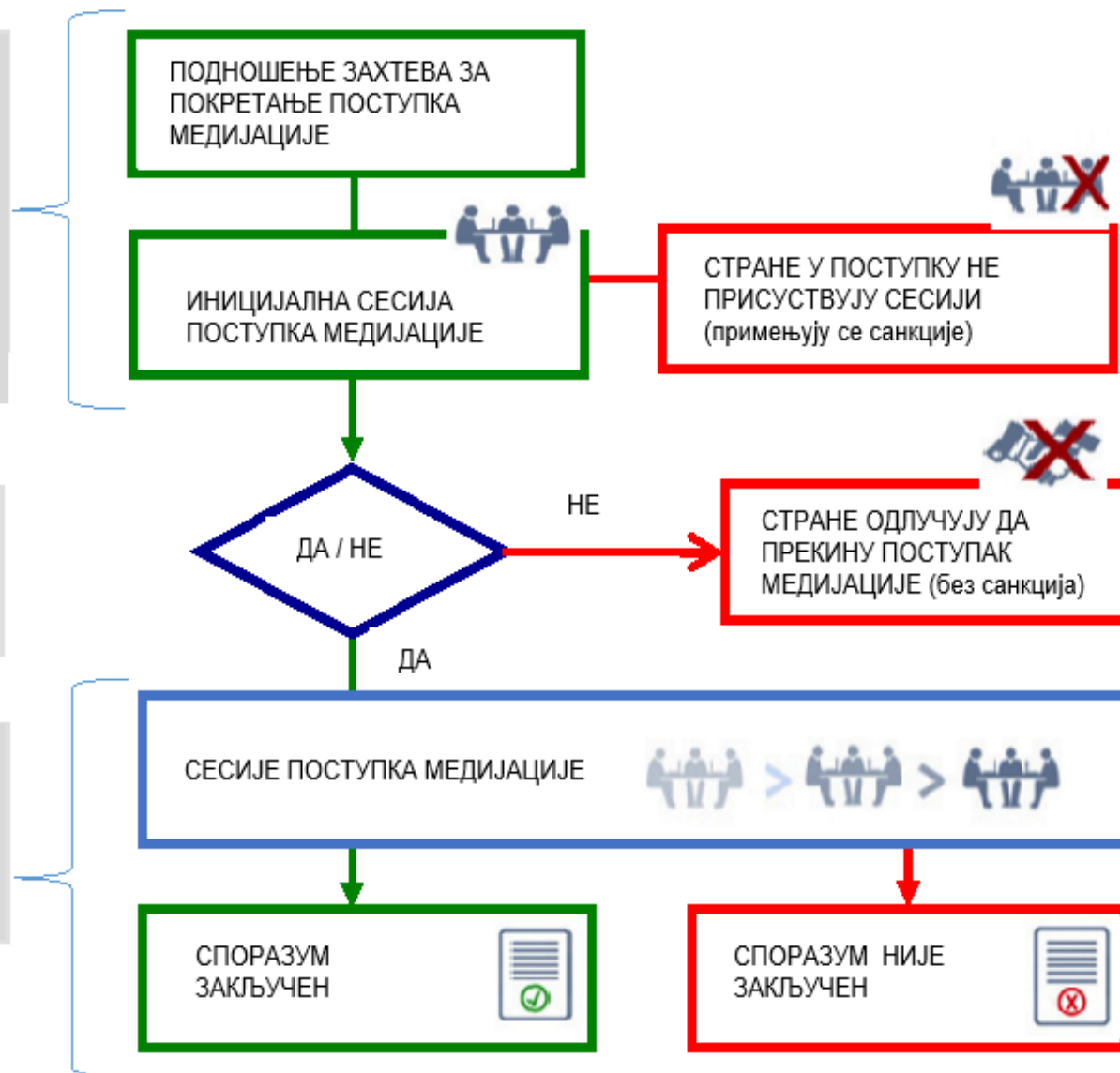


Пројекат финансира
Европска унија

Иницијална сесија страна у поступку медијације и њихових правних заступника, пре медијатора, одржава се у року од 30 дана од дана подношења захтева за покретање поступка медијације уз минималну накнаду за трошкове подношења захтева.

Током иницијалне сесије стране одлучују да ли улазе у процес поступка медијације или не.

Стране у поступку одржавају једну или више сесија у року од 60 дана уз договорене накнаде за трошкове медијације.



Дијаграм 1: Дијаграм предложеног
процеса медијације,
Препоруке за ефикаснији
поступак медијације у Србији,
децембар 2017. г., ЕУ ИПА 2012
ЈЕП, Леонардо Д'Урсо



Пројекат финансира
Европска унија

Квалитет медијације?

1^о Компетентност медијатора који улива поверење

Особине медијатора:

- ведрост и позитиван став
- непристрасност и ненаметљивост
- поштење
- емпатичност
- стрпљивост
- осећај за реалност
(„*A mediator is an agent of reality*“)
- самопоуздање и држање
- професионалност
- Креативност
- аналитичност
- упорност
- + духовитост (увек помаже!)

Вештине:

- активно слушање
- успостављање добрих међуљудских односа
- постављање отворених питања
- сумирање и добро преношење порука
- добро руковођење процесом
- вештина идентификовања проблема страна, њихових побуда и интереса;
- вештина идентификовања тачке конфликта;
- вештина идентификовања разлога за прекид комуникације;
- вештина идентификовања јаких позиција и слабости обе стране;
- вештина изналагања опција за споразум;
- вештина формулисања споразума



Пројекат финансира
Европска унија

ПРАВНИ ОКВИР ЗА ПОСРЕДОВАЊЕ У РЕШАВАЊУ СПОРОВА И ОСТАЛЕ АЛТЕРНАТИВНЕ НАЧИНЕ РЕШАВАЊА СПОРОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

2	Прописи у области финансијског сектора	48
2.1	Закон о споразумном финансијском реструктурирању ("Сл. гласник РС", бр. 89/2015) .	48
2.2	Закон о заштити корисника финансијских услуга ("Службени гласник РС", бр. 36 од 27. маја 2011, 139 од 18. децембра 2014.).....	50
2.3	Закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину ("Службени гласник РС", број 44/2018), односно 17. септембра 2018. године	55
2.4	Закон о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 55/2004, 70/2004- испр. 61/2005, 61/2005- др. закон, 85/2005- др. закон, 101/2007, 63/2009- одлука УС, 107,2009, 99/2011, 119/2012, 116/2013 и 139/2014- др. закон).....	58
2.5	Закон о обавезном осигурању у саобраћају (“Службени гласник РС”, бр. 51 од 14. јула 2009, 78 од 19. октобра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 93 од 28. септембра 2012, 7 од 23. јануара 2013 – УС).....	61
2.6	Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС”, бр. 85 од 6. октобра 2005, 31 од 9. маја 2011.)	66

<https://www.mpravde.gov.rs/t ekst/19936/pravni-okvir-za-medijaciju-i-vansudsko-resavanje-sporova-u-republici-srbiji-.php>



Пројекат финансира
Европска унија

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ ЗА УСВАЈАЊЕ ПРАВНИХ ТЕКОВИНА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ -трећа ревизија (фебруар 2018. године (2018-2021))

- Планови за усклађивање са правним тековинама Европске уније за **поглавље 28 „Заштита потрошача и здравља“** (стр. 1187):

3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУ

3.28. ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА

3.28.1. Заштита потрошача

Редни број	Шифра план. прописа	Назив прописа	Надлежно министарство или посебна организација	Рок за утврђивање /усвајање од стране владе министарства
2	2017-290	Закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину	НБС	2019/I
Celexi: 2:32009L0110(стручно редигован) 2:32007L0064(у процесу превођења) 2:32002L0065(у процесу превођења)				
3	2017-291	Закон о изменама и допунама Закона о заштити корисника финансијских услуга	НБС	2021/I
Celexi: 2:32014L0017(стручно редигован) 2:32013L0011(стручно редигован) 2:32009L0022(у процесу превођења) 2:32008L0048(стручно редигован)				
4	2017-516	Закон о изменама и допунама Закона о заштити потрошача	МТТ	2019/II
Celexi: 2:32015L2302(није номинован) 2:32014R0254(стручно редигован) 2:32013R0524(правнотехнички редигован) 2:32004R2006(правнотехнички редигован)				



Пројекат финансира
Европска унија

Acquis?

- Директива 2008/52/ЕЗ Европског парламента и Савета од 21. маја 2008. о појединим аспектима медијације у грађанским и привредним стварима
- *Regulation (EU) No 524/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on online dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Regulation on consumer ODR) (32013R0524)*
- *Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR)*



Пројекат финансира
Европска унија

LIST OF ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION ENTITIES

Established in accordance with Article 20 of the Directive 2013/11/EU // *Directive on consumer ADR*

„Gemeinsame Schlichtungsstelle der Österreichischen Kreditwirtschaft (Austria)“

Joint Conciliation Board of the Austrian Banking Industry

- **2. TYPE AND SECTOR OF DISPUTES**
- **A. The entity is competent for disputes in the following sectors**
- Financial Services
 - Financial Services - Payment account and payment services
 - Financial Services - Credit (excluding mortgage/home loans)
 - Financial Services - Savings
 - Financial Services - Other
 - Investments, pensions and securities
- **B. The entity is competent for disputes initiated by**
- Consumers against traders (C2B)



LIST OF ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION ENTITIES

Established in accordance
with Article 20 of the
Directive 2013/11/EU //
*Directive on consumer
ADR*

- **Združenje bank Slovenije,
Gospodarsko interesno združenje
(Slovenia)**

- *Bank Association of Slovenia – Economic
Interest Grouping*

- **The entity is competent for disputes in the
following sectors**

- **Financial Services**

- Financial Services - Payment account and payment services
- Financial Services - Credit (excluding mortgage/home loans)
- Financial Services - Mortgages / Home loans

- Financial Services - Savings
- Financial Services - Other
- Investments, pensions and securities
- Insurance – Other

- **B. The entity is competent for disputes
initiated by**

- Consumers against traders (**C2B**)

Fees

- No fees have to be paid by the consumer
- Fees **have to** be paid by the trader
- Variable fee



Пројекат финансира
Европска унија

Следећи кораци за развој медијације у сектору банкарских услуга у Републици Србији?





Пројекат финансира
Европска унија

Хвала на пажњи!

Питања?

Ивана Нинчић
пројекат „ЕУ уз правду“: Подршка за поглавље 23

ivana.nincic@mpravde.gov.rs

ivana@nincic.eu